

ОСОБЛИВІ ОЗНАКИ ПРЕДМЕТА ЗЛОЧИНУ НЕЗАКОННОГО ПРИВЛАСНЕННЯ ОСОБОЮ ЗНАЙДЕНОГО АБО ЧУЖОГО МАЙНА, ЩО ВИПАДКОВО ОПИНИЛОСЯ У НЕЇ

У статті надано визначення та характеристику особливих ознак предмета злочину незаконного привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося в неї.

Ключові слова: власність, незаконне привласнення, скарб, чуже майно, знайдене або таке, що випадково опинилося у винного, особлива історична, наукова, художня чи культурна цінність.

У ч. 1 ст. 193 Кримінального кодексу України (далі – КК) передбачено відповідальність за незаконне привласнення особою знайденого чи такого, що випадково опинилося у неї, чужого майна або скарбу, які мають особливу історичну, наукову, художню чи культурну цінність. Карається цей злочин штрафом від ста до ста п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадськими роботами на строк до двохсот сорока годин, або виправними роботами на строк до двох років, або арештом на строк до шести місяців (в редакції Закону № 270-VI від 15.04.2008 р.; із змінами, внесеними Законом № 2518-VI від 09.09.2010 р.).

Метою статті є визначення та характеристика особливих ознак предмета злочину незаконного привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося в неї.

У структурі судимості осіб за перше півріччя 2012 р. питома вага засуджених за злочини проти власності становить 52,8% від кількості всіх засуджених, тобто більше ніж кожен другий. За вчинення цих злочинів засуджено 40,1 тис. осіб, у тому числі за таємне викрадення чужого майна (крадіжку) – 30,9 тис. осіб, або 40,6% від усіх засуджених. За заволодіння чужим майном або придбання права на майно шляхом обману чи зловживання довірою (шахрайство) засуджено 1,9 тис. осіб, або 2,5%; за відкрите викрадення чужого майна (грабіж) – 4,7 тис. осіб, або 6,2%; за розбій – 1,2 тис. осіб, або 1,6% [1]. Привласнення особою знайденого чи такого, що випадково опинилося в неї, чужого майна або скарбу, які мають особливу історичну, наукову, художню чи культурну цінність, не відноситься до поширених злочинів проти власності, скоріше навпаки, це ситуаційний і більшою мірою випадковий злочин, а осо-

ба, що його вчиняє, належать до так званих випадкових злочинців

Привласнення знайденого чи такого, що випадково опинилося, чужого майна традиційно відносять до так званих корисних злочинів проти власності, не пов'язаних з оберненням чужого майна на свою користь або на користь інших осіб [6, с. 167; 7, с. 168]. На думку М.І. Мельника, цю групу злочинів проти власності (ст. 192, 193, 198) об'єднує те, що вони характеризуються протиправним заподіянням шкоди власникові без обернення на свою користь чи на користь інших осіб чужого або нічийного майна [6, с. 193]. Із цим можна погодитися тільки частково. Це твердження є повністю справедливим щодо заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою (ст. 192 КК), у разі незаконного споживання енергії або використання міжнародного телефонного зв'язку та заподіяння значної шкоди майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою [2, с. 9]. Що ж до незаконного привласнення, то воно полягає в протиправному, безоплатному оберненні знайденого майна або такого, що випадково опинилося у винного, чужого майна чи скарбу на свою користь або на користь інших осіб. Інша річ, незаконне привласнення не перебуває в причинно-наслідковому зв'язку з виходом вищевказаного майна з володіння титульного власника або законного користувача.

У теорії кримінального права на сьогодні відсутня єдність поглядів щодо предмета злочину та місця в системі ознак складу злочину. Як предмет злочину називають: 1) речі матеріального світу, які вказані в законодавчому визначенні конкретного злочину чи однозначно впливають з такого визначення [13, с. 15]; 2) фізичні особи та їх дії, що визначають певні суспільні відносини, юридичні особи, а також речі чи процеси, що є умовою існування або формою визначення чи закріплення конкретних

суспільних відносин [3, с. 123]; 3) люди як суб'єкти відносин, їх дії як матеріальний вираз цих відносин, а також матеріальні предмети (речі), що є передумовами або формами закріплення суспільних відносин [8, с. 56]; 4) матеріалізовані утворення [14, с. 77]; 5) речі матеріального світу та інші субстанції, такі як інформація, електрична, тепла та інші види енергії, людина у складі торгівлі людьми [9, с. 280] тощо. З усього розмаїття поглядів на підтримку заслуговує позиція В.Я. Тація й інших учених, які вважають, що предметом злочину виступають "...речі матеріального світу, з певними властивостями яких закон про кримінальну відповідальність пов'язує наявність у діях особи ознак конкретного складу злочину" [5, с. 100].

Таким розумінням поняття та властивостей предмета злочину, передбаченого ст. 193 КК, слід керуватися при дослідженні його особливих ознак. Він є основною об'єктивною ознакою, що, з одного боку, відокремлює цей злочин від суміжних злочинів проти власності, а з іншого – зумовлює специфіку суспільно небезпечного діяння способом "незаконного привласнення" та суспільно небезпечних наслідків у вигляді заподіяння майнової шкоди. Предметом у досліджуваному злочині є *знайдене чи таке, що випадково опинилося в особи, чуже майно або скарб, які мають особливу історичну, наукову, художню чи культурну цінність*.

У кримінально-правовій літературі майже загально визнаним є виокремлення в предметі злочинів проти власності, яким виступає *майно, тобто речі матеріального світу, специфічних ознак фізичного, соціального, економічного та юридичного характеру*.

Фізична ознака визначає, що предметом злочинів проти власності можуть бути речі, які мають суто фізичні властивості: розмір, вагу, об'єм тощо, а відтак, їх фізичні властивості дають змогу чинити з ними певні, у тому числі й протиправні, дії: спожити, витратити, привласнити, викрасти, заволодіти шляхом грабежу, розбою, шахрайством тощо. Стаття 190 Цивільного кодексу України (далі – ЦК) визначає майно як окрему річ, сукупність речей, а також майнові права та обов'язки. Поняття "річ" охоплює всі предмети матеріального світу, щодо яких можуть виникати цивільні права та обов'язки. Майнові права визначаються як суб'єктивні права учасників правовідносин, які пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням майном, майновими вимогами (товарами, послугами, виконанням робіт тощо) [16].

Соціальна ознака, насамперед, характеризує відокремленість майна від предметів природного середовища. За цією ознакою злочини проти власності відрізняються від злочинів, предметом яких виступають при-

родні багатства в їх первісному, природному стані. Праця людини зі створення, видобутку, зберігання, транспортування тощо надає майну соціальної цінності. Цінність, вартість речі (речей) у суспільстві має вимірюватися трудовитратами людини зі створення відповідного майна. М.І. Панов обґрунтовано зазначає, що не є предметами злочинів проти власності такі, що перебувають у природному стані, ліс на корені, риба та інші водяні тварини в природних водоймах, звірі в лісі тощо. Їх незаконне знищення, пошкодження або вилів належать до злочинів проти довкілля (ст. 246, 248 і 249). Але ці предмети стають предметом злочинів проти власності, якщо вони вилучені з природного стану працею людини або вирощуються людиною в спеціальних розплідниках, ставках тощо [7, с. 148].

Економічна ознака майна полягає в набутті речами матеріального світу внаслідок праці людини мінової та споживчої вартості. Тобто, з одного боку, така річ повинна забезпечувати можливість її обміну на певний товар (мати мінову вартість і певну економічну цінність), а з іншого – бути здатною задовольняти ті чи інші потреби фізичної або юридичної особи, суспільства чи держави (мати споживчу вартість і певну економічну цінність). Особливістю предмета злочину, передбаченого ст. 193 КК, є вимоги кримінального закону щодо майна або скарбу, які повинні мати особливу історичну, наукову, художню чи культурну цінність. Буквальне тлумачення цього положення призводить до висновку, що за цією ознакою можна виділити два різновиди предмета досліджуваного злочину: а) майна, що має особливу історичну, наукову, художню чи культурну цінність; б) скарбу, що має особливу історичну, наукову, художню чи культурну цінність.

Згідно зі ст. 343 ЦК, скарбом є закопані у землі чи приховані іншим способом гроші, валютні цінності, інші цінні речі, власник яких невідомий або за законом втратив на них право власності. Особа, яка виявила скарб, набуває право власності на нього. Якщо скарб був прихований у майні, що належить на праві власності іншій особі, особа, яка виявила його, та власник майна, у якому скарб був прихований, набувають у рівних частках право спільної часткової власності на нього. У разі виявлення скарбу особою, яка здійснювала розкопки чи пошук цінностей без згоди на це власника майна, в якому він був прихований, право власності на скарб набуває власник цього майна. У разі виявлення скарбу, що становить культурну цінність відповідно до закону, право власності на нього набуває держава. Особа, яка виявила такий скарб, має право на одержання від держави винагороди в розмірі до 20% від його вартості на момент виявлення, якщо вона негайно по-

відомила міліції або органів місцевого самоврядування про скарб і передала його відповідному державному органу або органу місцевого самоврядування. Якщо скарб, що становить культурну цінність, був виявлений у майні, що належить іншій особі, ця особа, а також особа, яка виявила скарб, мають право на винагороду в розмірі до 10% від вартості скарбу кожна.

У підручниках з Особливої частини кримінального права та коментарях до Кримінального кодексу України викладено дві позиції щодо особливої історичної, наукової, художньої чи культурної цінності майна або скарбу. Так, М.І. Панов предметом злочину, передбаченого ст. 193 КК, вважає чуже майно, яке має особливу історичну, наукову, художню, культурну цінність, а також скарб [10, с. 730]. За цим розумінням скарб, як предмет незаконного привласнення, може й не становити зазначеної особливої цінності, а лише мати значну грошову вартість. Дещо інакше визначають предмет злочину, передбаченого ст. 193 КК, Д.В. Каменський та Д.О. Колмиков. Вони вважають, що таким предметом виступає чуже для винного майно (у тому числі й скарб), яке має особливу історичну, наукову, художню чи культурну цінність [4, с. 419]. Відтак, ці правники поширюють "особливу цінність" як на звичайне майно, так і на скарб. Остання точка зору виявляється більш обґрунтованою, оскільки повною мірою відповідає правилам набуття власності на знайдений скарб. Особа, яка виявила скарб, тобто закопані в землі чи приховані іншим способом гроші, валютні цінності, інші цінні речі, власник яких невідомий або за законом втратив на них право власності, набуває право власності на нього (ч. 2 ст. 343 ЦК). І тільки в разі виявлення скарбу, що становить культурну цінність, право власності на нього набуває держава. Особа, яка виявила такий скарб, має право на одержання від держави винагороди у розмірі до 20% від його вартості на момент виявлення, якщо вона негайно повідомила міліції або органів місцевого самоврядування про скарб і передала його відповідному державному органу або органу місцевого самоврядування. Тільки скарб, що становить історичну, наукову, художню чи культурну цінність та право власності на який набуває держава, може бути предметом злочину, передбаченого ст. 193 КК.

Особлива історична цінність майна (у тому числі й скарбу) зумовлена тим, що певні предмети та інші цінності пов'язані з історичними подіями в житті народів, розвитком суспільства й держави, історією науки та техніки; стосуються життя й діяльності видатних державних, політичних, громадських діячів; є рідкісними стародавніми рукописами, предметами або їх фраг-

ментами; стародавніми книгами, архівами тощо. Особлива наукова цінність майна (у тому числі й скарбу) зумовлена тим, що певні предмети та інші цінності містять інформацію про закони природи, природи, техніки, а також інформацію або систему знань з окремих галузей знання. Такими предметами є найбільш важливі наукові відкриття, винаходи, праці, авторські права на які належать іншим особам: рідкісні колекції та зразки флори й фауни, інші предмети, що становлять винятковий інтерес для науки в цілому

Не можна не помітити певної невідповідності ознак предмета злочину, передбаченого ст. 193 КК, у вигляді особливої історичної, наукової, художньої чи культурної цінності майна або скарбу з положеннями чинного законодавства України, що не має ані легального визначення такого майна, ані доктринального переліку майна, яке слід віднести до тієї чи іншої категорії "особливої цінності" [10, с. 420]. Історична, наукова, художня чи культурна цінність певного майна визначається в декількох законах України. Перелік майна, що становить "культурну цінність", визначено в Законі України "Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей" від 21.09.1999 р. Це об'єкти матеріальної та духовної культури, що мають *художнє, історичне, етнографічне та наукове значення* (виділено нами. – О.Ч.) і підлягають збереженню, відтворенню та охороні відповідно до законодавства України, а саме: оригінальні художні твори живопису, графіки й скульптури, художні композиції та монтажні з будь-яких матеріалів, твори декоративно-прикладного й традиційного народного мистецтва; предмети, пов'язані з історичними подіями, розвитком суспільства та держави, історією науки й культури, а також такі, що стосуються життя та діяльності видатних діячів держави, політичних партій, громадських і релігійних організацій, науки, культури та мистецтва; предмети музейного значення, знайдені під час археологічних розкопок; складові та фрагменти архітектурних, історичних, художніх пам'яток і пам'яток монументального мистецтва; старовинні книги та інші видання, що становлять *історичну, художню, наукову й літературну цінність* (виділено нами. – О.Ч.), окремо чи в колекції; манускрипти та інкунабули, стародруки, архівні документи, включаючи кіно-, фото- і фотодокументи, окремо чи в колекції; унікальні та рідкісні музичні інструменти; різноманітні види зброї, що має *художню, історичну, етнографічну та наукову цінність* (виділено нами. – О.Ч.); рідкісні поштові марки, інші філателістичні матеріали, окремо чи в колекції; рідкісні монети, ордени, медалі, печатки та інші предмети колекціонування; зоологічні колекції, що становлять *наукову,*

культурно-освітню, навчально-виховну або естетичну цінність (виділено нами. – О.Ч.); рідкісні колекції та зразки флори й фауни, мінералогії, анатомії та палеонтології; родинні цінності – культурні цінності, що мають характер особистих або родинних предметів; колекція культурних цінностей – однорідні або підібрані за певними ознаками різнорідні предмети, які, незалежно від культурної цінності кожного з них, зібрані разом становлять *художню, історичну, етнографічну чи наукову цінність* (виділено нами. – О.Ч.) [11]. Закон України “Про охорону культурної спадщини” від 08.06.2000 р. оперує поняттям “об’єкт культурної спадщини”. Це визначне місце, споруда (витвір), комплекс (ансамбль), їхні частини, пов’язані з ними рухомі предмети, а також території чи водні об’єкти (об’єкти підводної культурної та археологічної спадщини), інші природні, природно-антропогенні або створені людиною об’єкти, незалежно від стану збереженості, що донесли до нашого часу *цінність з археологічного, естетичного, етнологічного, історичного, архітектурного, мистецького, наукового чи художнього погляду* (виділено нами. – О.Ч.) і зберегли свою автентичність” [12].

Відтак, легального визначення майна або скарбу, що становлять “особливу історичну, наукову, художню чи культурну цінність”, немає. Позаяк особлива історична, наукова, художня чи культурна цінність певного майна або скарбу визначається в кожному конкретному випадку на підставі експертного висновку з урахуванням не лише вартості речей у їх грошовому вимірі, а й виключним значенням для історії, науки, художньої та культурної цінності.

Юридична ознака предмета злочину, передбаченого ст. 193 КК, означає, що знайдене особою майно (у тому числі скарб) або майно, що випадково опинилося в неї, є чужим. Чужим здебільшого визнається майно, на яке особа не має ані дійсного, ані такого, що може бути встановлено, права власності [15, с. 125]. Особливістю юридичної ознаки привласненого майна є своєрідний характер набуття володіння останнім. Правові аспекти поведження зі знайденим майном регулюються в цивільному законодавстві України. Так, згідно зі ст. 337 ЦК, особа, яка знайшла загублену річ, зобов’язана негайно повідомити про це особу, яка її загубила, або власника речі й повернути знайдену річ цій особі. Особа, яка знайшла загублену річ у приміщенні або транспортному засобі, зобов’язана передати її особі, яка представляє володільця цього приміщення чи транспортного засобу. Особа, якій передана знахідка, набуває прав та обов’язків особи, яка знайшла загублену річ. Якщо особа, яка має право вимагати повернення загубленої речі, або місце її перебування невідомі, особа, яка

знайшла загублену річ, зобов’язана заявити про знахідку міліції або органам місцевого самоврядування. Особа, яка знайшла загублену річ, має право зберігати її в себе або здати на зберігання міліції, або органам місцевого самоврядування, або передати знахідку особі, яку вони вказали [16]. Відтак, чинне цивільне законодавство встановлює легальне набуття права власності на знайдене майно. У ст. 338 ЦК вказано, що особа, яка знайшла загублену річ, набуває право власності на неї після спливу шести місяців з моменту заявлення про знахідку міліції або органам місцевого самоврядування, якщо: 1) не буде встановлено власника або іншу особу, яка має право вимагати повернення загубленої речі; 2) власник або інша особа, яка має право вимагати повернення загубленої речі, не заявить про своє право на річ особі, яка її знайшла, міліції або органам місцевого самоврядування. Якщо особа, яка знайшла загублену річ, подасть органам місцевого самоврядування письмову заяву про відмову від набуття права власності на неї, ця річ переходить у власність територіальної громади.

Знайдені транспортні засоби передаються на зберігання міліції, про що робиться оголошення в друкованих засобах масової інформації. Якщо протягом шести місяців від дня опублікування цього оголошення власник або інша особа, яка має право вимагати повернення транспортного засобу, не будуть виявлені або вони не заявлять про свої права на транспортний засіб, міліція має право продати його, а суму ви торгу внести на спеціальний рахунок у банку [16].

У сільській місцевості досить часто предметом знахідки є бездоглядна домашня тварина. Відповідно до ст. 340 ЦК, особа, яка затримала бездоглядну домашню тварину, зобов’язана негайно повідомити про це власника й повернути її. Якщо власник бездоглядної домашньої тварини або місце його перебування невідомі, особа, яка затримала тварину, зобов’язана протягом трьох днів заявити про це міліції або органам місцевого самоврядування, який вживає заходів щодо розшуку власника. Особа, яка затримала бездоглядну домашню тварину, може на час розшуку власника залишити її в себе на утриманні та в користуванні або передати іншій особі, якщо ця особа може забезпечити утримання та догляд за твариною з додержанням ветеринарних правил, або передати її міліції або органам місцевого самоврядування. Особа, у якої залишена бездоглядна домашня тварина, відповідає за її загибель або пошкодження в межах її вартості лише в разі свого умислу або грубої необережності [16].

Відтак, особливістю юридичної ознаки знайденого майна є те, які напередодні це майно за обставин, що не залежали від

винного, вийшло з фактичного володіння власника або законного володільця та перебувало в бездоглядному стані. Обставини, за яких майно виходить із фактичного володіння власника або законного володільця та перебуває в бездоглядному стані, можуть бути пов'язані з дією природних чинників (вихід річки з берегів, атмосферний смерч, схід снігової лави тощо), вчинками третіх осіб (незаконно заволоділи та викинули майно), необережними діями власника або володільця (втрата при транспортуванні, залишення майна без догляду тощо). Якщо особа якимось чином сприяла виходу майна із фактичного володіння власника або законного володільця з метою наступного привласнення, то за наявності інших, передбачених законом підстав, може наступати кримінальна відповідальність за крадіжку (ст. 185 КК) або шахрайство (ст. 190 КК).

Іншим різновидом предмета незаконного привласнення є майно, що випадково опинилося у винного. Майно з'являється у фактичному володінні за випадкових обставин, у будь-якому разі без втручання й здебільшого без бажання винного. Таким майном вважають річ, що надійшла (опинилася) у фактичному володінні внаслідок випадкового збігу об'єктивних та/або суб'єктивних обставин. До обставин об'єктивного характеру слід віднести природні фактори (майно прибило до берегу штормом або впало з літака тощо). До суб'єктивних причин належать різні помилки людей при поштових відправленнях, спотвореному сприйнятті за іншу людину, передачі грошей або валютних цінностей у більшому, ніж потрібно, розмірі.

Як у першому, так і в другому випадках фактичне володіння знайденим або таким, що випадково опинилося у винного, чужим майном, яке становить особливу історичну, наукову, художню чи культурну цінність, є правомірним. Оскільки чинне законодавство встановлює законний порядок набуття права власності на знайдене або таке, що випадково опинилося у винного, чуже майно, то кримінально забороненим виявляється виключно його незаконне привласнення.

Список використаної літератури

1. Аналіз роботи судів загальної юрисдикції у I півріччі 2012 р. (за даними судової статистики) [Електронний ресурс] // Офіційний інтернет-портал Верховної Суду України. – Режим доступу: <http://www.scourt.gov.ua>.
2. Антонюк Н.О. Кримінально-правова відповідальність за заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Н.О. Антонюк ; Львів. нац. ун-т імені Івана Франка. – Л., 2006. – 20 с.
3. Кригер Г.А. К вопросу о понятии объекта преступления в советском уголовном праве / Г.А. Кригер // Вестник Московского университета. – 1995. – № 1. – С. 122–127.
4. Кримінальне право України (Особлива частина) : підручник : в 2 т. / за ред. О.О. Дудорова, Є.О. Письменського. – Луганськ : Елтон 2, 2012. – Т. 1. – 780 с.
5. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін. ; за ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. – 4-те вид., перероб. і доповн. – Х. : Право, 2010. – 456 с.
6. Кримінальне право України. Особлива частина : підручник / Ю.В. Александров, О.О. Дудоров, В.А. Клименко та ін. ; за ред. М.І. Мельника, В.А. Клименка. – 2-ге вид., переробл. та доповн. – К. : Атіка, 2008. – 712 с.
7. Кримінальне право України. Особлива частина : підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін. ; за ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. – 4-те вид., переробл. і доповн. – Х. : Право, 2010. – 608 с.
8. Кудрявцев В.Н. О соотношении предмета и объекта преступления по советскому уголовному праву / В.Н. Кудрявцев // Труды Военно-юридической академии. – 1951. – Вып. 13. – С. 52–60.
9. Куц В.М. Предмет завідомо неправдивого повідомлення про загрозу громадській безпеці / В.М. Куц, О.В. Кириченко // Науковий вісник Юридичної академії Міністерства внутрішніх справ : зб. наук. праць. – 2005. – № 4. – С. 275–280.
10. Панов М.І. Вибрані наукові праці з проблем правознавства : зб. наук. праць / М.І. Панов ; передмова В.П. Тихого. – К. : Ін Юре, 2010. – 812 с.
11. Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей : Закон України від 21.09.1999 р. // ВВР. – 1999. – № 48. – Ст. 405.
12. Про охорону культурної спадщини : Закон України від 08.06.2000 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 39. – Ст. 333.
13. Сучасне кримінальне право України : курс лекцій / А.В. Савченко, В.В. Кузнецов, О.Ф. Штанько. – К. : ПАЛИВОДА А.В., 2005. – 640 с.
14. Фесенко Є.В. Цінності як об'єкт злочину / Є.В. Фесенко // Право України. – 1999. – № 6. – С. 75–78.
15. Хряпинский П.В. Уголовная ответственность за присвоение найденного или случайно оказавшегося у виновного государственного или общественного имущества : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Петр Васильевич Хряпинс-

---

кий ; Харьк. юрид. ин-т. – Харьков, 1983. – 207 с.
16. Цивільний кодекс України [Електронний ресурс] // Інформаційний веб-

сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua/>.

Стаття надійшла до редакції 29.01.2013.

Чус О.В. Особенности признаки предмета преступления незаконного присвоения лицом найденного или случайно оказавшегося у него чужого имущества

В статье представлено определение и характеристику особенных признаков предмета преступления незаконного присвоения лицом найденного или случайно оказавшегося у него чужого имущества.

Ключевые слова: *собственность, незаконное присвоение, клад, чужое имущество, найденное или случайно оказавшегося имущество, особенная историческая, научная, художественная или культурная ценность.*

Chus O. Special features of the object of the crime of misappropriation of a person or found by chance was in his people's property

This paper provides a definition and description of the subject of special features of the crime of misappropriation of a person or found by chance was in his people's property.

Key words: *property, misappropriation, treasure, other people's property, found or accidentally end up on the property, especially the historic, scientific, artistic or cultural value.*